

نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه بین علائم شخصیت مرزی با تعارض زناشویی در زنان متأهل

The Mediating Role of Interpersonal Sensitivity in the Relationship Between Borderline Personality Symptoms and Marital Conflict in Married Women

Maedeh Abbasi Dugolesara

M.A. in Clinical Psychology, Department of Psychology, Lahijan Branch, Islamic Azad University, Lahijan, Iran.

Tahereh Hamzehpoor Haghighi *

Assistant Professor, Department of Psychology, Lahijan Branch, Islamic Azad University, Lahijan, Iran.

psy.hamzehpoor@gmail.com

مأده عباسی دوگلسرا

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران.

طاهره حمزه پور حقیقی (نویسنده مسئول)

استادیار، گروه روانشناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران.

Abstract

The present study aimed to investigate the mediating role of interpersonal sensitivity in the relationship between borderline personality symptoms and marital conflict in married women. The research method was descriptive-correlational, using structural equation modeling. The statistical population included all married women of Rasht city in 2024. Among them, 200 people were selected according to the criteria for entering the research using the convenience sampling method. To collect data from the Leichsenring Borderline Personality Inventory (BPI, 1999), Kansas Marital Conflict Scale Eggman et al. (KMCS, 1985), and Boyce and Parker Interpersonal Sensitivity Measure (IPSM, 1989) were used. Data analysis was performed using structural equation modeling. The results showed that the proposed model has a good fit. Borderline personality symptoms and interpersonal sensitivity had a direct effect on marital conflict ($P < 0.05$). Borderline personality symptoms also had a positive direct effect on interpersonal sensitivity ($P < 0.05$). Another result showed that interpersonal sensitivity had a mediating role between borderline personality symptoms and marital conflict ($P < 0.05$). In conclusion, borderline personality symptoms and interpersonal sensitivity can play a role in the occurrence of marital conflict in married women.

Keywords: Interpersonal Sensitivity, Marital Conflict, Borderline Personality, Women.

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه بین علائم شخصیت مرزی با تعارض زناشویی در زنان متأهل بود. روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل تمامی زنان متأهل شهر رشت در سال ۱۴۰۳ بود. از میان آنها با توجه به معیارهای ورود به پژوهش به روش نمونه‌گیری در دسترس ۲۰۰ نفر انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل سیاهه شخصیت مرزی لیشنرینگ (BPI، ۱۹۹۹)، مقیاس تعارض زناشویی کانزاس اگمن و همکاران (KMCS، ۱۹۸۵)، و مقیاس حساسیت بین فردی بویس و پارکر (IPSM، ۱۹۸۹) بود. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام شد. نتایج نشان داد مدل پیشنهادی از برازش مطلوب برخوردار است. علائم شخصیت مرزی و حساسیت بین فردی بر تعارض زناشویی اثر مستقیم داشت ($P < 0.05$). همچنین علائم شخصیت مرزی به طور مثبت بر حساسیت بین فردی اثر مستقیم داشت ($P < 0.05$). نتیجه دیگر نشان داد حساسیت بین فردی بین علائم شخصیت مرزی و تعارض زناشویی نقش میانجی داشت ($P < 0.05$). نتایج این مطالعه دلالت بر این دارد که علائم شخصیت مرزی و حساسیت بین فردی می‌توانند در بروز تعارض زناشویی در زنان متأهل نقش داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: حساسیت بین فردی، تعارض زناشویی، شخصیت مرزی، زنان.

مقدمه

ازدواج در بسیاری از فرهنگ‌ها، به عنوان یکی از مهم‌ترین مراحل زندگی بزرگسالی شناخته می‌شود و هدف آن ایجاد پیوند و تعهد بلند مدت میان دو فرد است (یوکل و لتشاو^۱، ۲۰۲۳). زندگی زناشویی موفق بر پایه عشق، احترام، و درک متقابل بنا شده است، با این حال، چالش‌ها و نارضایتی‌ها در زندگی زناشویی امری طبیعی است، اما برخی از این چالش‌ها ریشه‌های عمیق‌تر و پیچیده‌تری دارند که می‌توانند منجر به تنش و تعارض در روابط زناشویی شود (هرلامبانگ^۲، ۲۰۲۴؛ متکالف^۳، ۲۰۲۳). تعارض زناشویی^۴ به معنای بروز اختلاف‌ها و تنش‌ها بین زوجین است که می‌تواند ناشی از عوامل متعددی از جمله تفاوت‌های فرهنگی، اقتصادی، ارتباطی و شخصیتی باشد (گریمایا شیفاو^۵، ۲۰۲۴). با این حال، تعارض زناشویی صرفاً به اختلاف نظر محدود نمی‌شود، بلکه مجموعه‌ای از تعاملات و رویدادهایی است که به دلیل مدیریت نادرست، تشدید شده و به‌طور عمیق به پویایی و کیفیت رابطه زناشویی آسیب وارد می‌کند (ماهونی^۶ و همکاران، ۲۰۲۱). تعارضات زناشویی می‌تواند منجر به کاهش کیفیت ارتباط و صمیمیت میان زوجین شود و در نهایت به بروز اختلاف‌های عمیق و حتی جدایی بینجامد (پینکوس^۷، ۲۰۲۳). این تعارضات زمانی شکل می‌گیرند که زوجین در انجام نقش‌های خود دچار اختلال شده و این امر به ایجاد تنش در رابطه منجر می‌شود. در چنین شرایطی، شدت تعارض به میزانی افزایش می‌یابد که رفتارهایی نظیر لجبازی، غرور، خشم، رنجش و تلخی، تعاملات مؤثر زوجین را مختل کرده و مانعی جدی برای برقراری ارتباط سازنده در رابطه زناشویی ایجاد می‌کند (تاجیک و بشرپور، ۱۴۰۳). طبق ادبیات پژوهشی یکی از عوامل مهم در شکل‌گیری تعارضات زناشویی، علائم شخصیت مرزی^۸ است (کهرمان و آکتان^۹، ۲۰۲۴).

علائم شخصیت مرزی با الگوی فراگیر نوسان خلق و هیجان، نکانشگری و ترس عمیق از رها شدن، بی‌ثباتی در روابط بین فردی، و خودانگاره مشخص می‌شود (استوکبالوئر و همکاران^{۱۰}، ۲۰۲۴؛ تدسکو^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۴). افراد با علائم شخصیت مرزی، به میزان بالاتری تعارض‌های مکرر و کاهش رضایت زناشویی را گزارش می‌دهند (اسیسکوا^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین این افراد با احتمال کمتری برای ازدواج، روابط عاشقانه ناکارآمدتر، و دوستی‌های منحل شده بیشتر در مقایسه با سایر افراد مواجه هستند (مولتو^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۴). آمارها همچنین نشان می‌دهند که علائم شخصیت مرزی یکی از عوامل مؤثر در افزایش نرخ طلاق به حساب می‌آید (خسروی و سپاه منصور، ۱۴۰۳). به عنوان مثال، تحقیقات در ایالات متحده نشان می‌دهد که میزان طلاق در روابطی که یکی از زوجین به اختلال شخصیت مرزی مبتلا باشد، به مراتب بیشتر از میانگین جامعه است؛ در سایر کشورهای آسیایی و اروپایی نیز نتایج مطالعات مشابه حاکی از تأثیر علائم شخصیت مرزی بر مشکلات و تعارضات زناشویی است (اسیسکوا و همکاران، ۲۰۲۳). در پژوهشی کروئر^{۱۴} و همکاران (۲۰۲۳) نشان دادند در روابط زناشویی که یکی از زوجین دارای علائم شخصیت مرزی باشد سطوح بالاتری از اختلال عملکرد رابطه وجود دارد. در پژوهشی دیگر اسیسکوا و همکاران (۲۰۲۳) نشان دادند افراد با علائم شخصیت مرزی به طور کلی رضایت و کیفیت رابطه زناشویی پایین‌تری دارند و روابط عاشقانه ناکارآمدتری را تجربه می‌کنند. همچنین مکنا-دی-بیر^{۱۵} (۲۰۲۳) نشان داد افراد با علائم شخصیت مرزی مشکلات بین فردی بیشتری را تجربه می‌کنند که منجر به ناتوانی در حفظ روابط و اختلال عملکرد بین فردی در زوجین می‌شود. با اینحال علیرغم ارتباط بین علائم شخصیت مرزی و تعارضات زناشویی به نظر می‌رسد عوامل دیگری در این ارتباط نقش ایفا می‌کنند.

1. Yucl & Latshaw
2. Herlambang
3. Metcalf
4. Marital Conflict
5. Girma Shifaw
6. Mahoney
7. Pincus
8. Borderline Personality Symptoms
9. Kahraman & Aktan
10. Stulchauer
11. Tedesco
12. Ociskova
13. Moltu
14. Kroener
15. Mokoena-de Beer

یکی از مسائلی که به نظر می‌رسد در ارتباط بین علائم شخصیت مرزی و تعارض زناشویی نقش میانجی داشته باشد، حساسیت بین فردی^۱ است (سپماز^۲، ۲۰۲۳؛ لاوزن^۳ و همکاران، ۲۰۲۵؛ دی‌بارتولومئو^۴ و همکاران، ۲۰۲۴). حساسیت بین فردی به صورت آگاهی و حساسیت بیش از حد نسبت به احساسات و رفتار دیگران بیان می‌شود (صلواتی و سلبی^۵، ۲۰۲۴؛ میائو^۶ و همکاران، ۲۰۲۵). ایولر^۷ و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی نشان دادند حساسیت بین فردی یکی از ویژگی‌های بارز افراد با علائم شخصیت مرزی است و با مشکلات بین فردی بالاتر در روابط همراه است. در پژوهشی دیگر رازوالیوا و پولسکایا^۸ (۲۰۲۳) نشان دادند حساسیت بین فردی می‌تواند با واکنش‌پذیری منفی به هیجانات ارتباط داشته باشد و توانایی فرد را در برقراری روابط سالم محدود کند و منجر به افزایش تنش در روابط شود. علاوه بر این گالوز-مرلین^۹ و همکاران (۲۰۲۴) نشان دادند که بی‌ثباتی هیجانی و الگوی تعارضات بین فردی که از ویژگی‌های بارز شخصیت مرزی هستند، با سطوح پایین اکسی‌توسین و پاسخ تغییر یافته به استرس بین فردی مرتبط هستند. به نظر می‌رسد که در این افراد، سیستم لیمبیک واکنشی غیر طبیعی و شدت یافته نشان می‌دهد و به‌طور کافی توسط قشر پیش‌پیشانی تعدیل نمی‌شود؛ این مسئله می‌تواند منجر به حساسیت بیش‌ازحد بین فردی و اختلال در تنظیم هیجانی در افراد با علائم شخصیت مرزی شود.

دلیل انتخاب حساسیت بین فردی به عنوان متغیر میانجی در این پژوهش به این منظور است که افراد با علائم شخصیت مرزی اغلب با نوسانات شدید هیجانی و حساسیت بالا نسبت به رفتارهای دیگران مواجه هستند (ریشتر^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۴؛ استوکبالوئر و همکاران، ۲۰۲۴). حساسیت بین فردی می‌تواند باعث شود که افراد به راحتی نسبت به نشانه‌های منفی از دیگران، مانند انتقاد یا طرد، واکنش‌های شدید هیجانی نشان دهند (سیتز^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۱؛ بارنی^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۵؛ استوکبالوئر و همکاران، ۲۰۲۴). به‌ویژه در روابط بین فردی، این حساسیت و واکنش‌پذیری می‌تواند موجب سوءتعبیر شود که بر تعاملات بین فردی تأثیر منفی می‌گذارد (رازوالیوا و پولسکایا، ۲۰۲۳؛ فرجی، ۲۰۲۴). به عبارت دیگر، به نظر می‌رسد حساسیت بین فردی می‌تواند به عنوان یک عامل کلیدی در چرخه معیوب تعاملات منفی میان افراد با علائم شخصیت مرزی عمل کند که منجر به بروز واکنش‌های هیجانی شدید می‌گردد و در نتیجه باعث تشدید تعارض‌های زناشویی می‌شود (د‌آیوریزو^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۳؛ کاوچیولی و مافی^{۱۴}، ۲۰۲۰).

در مجموع پیشینه پژوهشی نشان می‌دهد بین علائم شخصیت مرزی با تعارض زناشویی ارتباط وجود دارد. همچنین به نظر می‌رسد حساسیت بین فردی نقش بسزایی در شکل دادن به نحوه درک و هدایت افراد با علائم شخصیت مرزی از روابط خود، به‌ویژه در چارچوب روابط زناشویی، ایفا می‌کند. علیرغم شواهد گسترده‌ای که نشان‌دهنده تأثیر علائم شخصیت مرزی بر افزایش تعارض زناشویی است، تحقیقات موجود به‌ندرت به نقش عوامل میانجی، مانند حساسیت بین فردی پرداخته‌اند. پژوهش حاضر با تمرکز بر نقش میانجی حساسیت بین فردی در ارتباط میان علائم شخصیت مرزی و تعارض زناشویی در زنان متأهل، از اهمیتی دوچندان برخوردار است. علائم شخصیت مرزی، به واسطه نوسانات هیجانی، ترس از طرد شدن و روابط ناپایدار، می‌تواند بنیان‌های روابط زوجین را متزلزل سازد و به افزایش تعارضات زناشویی بینجامد. در این میان، حساسیت بین فردی به‌عنوان یک ویژگی بارز در افراد با علائم شخصیت مرزی، می‌تواند تعاملات زناشویی را تحت تأثیر قرار دهد و چرخه‌ای از واکنش‌های منفی و تعارضات حل‌نشده را ایجاد نماید. بررسی این سازوکار نه‌تنها به شناخت و درک بهتر ارتباط بین علائم شخصیت مرزی و تعارضات زناشویی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند مبنای طراحی مداخلات روان‌شناختی کارآمد برای کاهش تعارضات و بهبود کیفیت زندگی زناشویی باشد. بنابراین، این پژوهش از منظر نظری و عملی دارای ضرورتی بنیادین است که می‌تواند گامی مؤثر در بهبود سلامت روانی و اجتماعی زنان متأهل و تحکیم بنیان خانواده‌ها بردارد؛ بر این اساس، این مطالعه با هدف تعیین نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه بین علائم شخصیت مرزی و تعارض زناشویی در زنان متأهل انجام شد.

1. Interpersonal Sensitivity
2. Sapmaz
3. Lauzon
4. Di Bartolomeo
5. Salavati & Selby
6. Miao
7. Euler
8. Razvaliaeva & Polskaya
9. Galvez-Merlin
10. Richter
11. Seitz
12. Bamby
13. D'Aurizio
14. Cavicchioli & Maffei

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل زنان متأهل شهر رشت در سال ۱۴۰۳ بود. حداقل نمونه پیشنهادی براساس نظر کلاین^۱ (۲۰۲۳) برای پژوهش‌های مدل‌سازی معادلات ساختاری، ۲۰۰ نفر پیشنهاد گردیده است. به جهت پیشگیری از ریزش احتمالی و افزایش اعتبار در نمونه‌گیری، تعداد نمونه تا ۲۴۰ نفر افزایش پیدا کرد و در نهایت با حذف پاسخ‌های ناقص و تکراری به سوالات، اطلاعات ۲۰۰ نفر مورد تحلیل قرار گرفت. روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس بود. داشتن رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش، مراجعه نکردن به روان‌شناس و روان‌پزشک در یک سال اخیر، عدم تجربه سوگ و رویدادهای تروماتیک در یک سال اخیر، گذشت حداقل ۲ سال از زمان ازدواج، و حداقل مدرک تحصیلی دیپلم به عنوان معیارهای ورود به پژوهش در نظر گرفته شد که افراد به صورت خوداظهاری پاسخ دادند. معیارهای خروج از مطالعه شامل پرسشنامه‌های ناقص (عدم تکمیل پرسشنامه حتی در یک گویه) و یا پاسخ مشابه به تمام سوالات بود. پس از تصویب پیشنهادیه پژوهش، طرح پژوهش به تصویب کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت رسید (IR.IAU.RASHT.REC.1403.008). پس از آن پرسشنامه‌ها در اختیار شرکت‌کنندگان قرار داده شد و از آن‌ها درخواست گردید به تمامی سوالات پاسخ دهند. پرسشنامه‌ها در حدود ۳ ماه از اردیبهشت تا تیر ماه سال ۱۴۰۳ جمع‌آوری گردید. اصول اخلاقی از جمله اخذ رضایت آگاهانه و علاقه‌مند بودن شرکت‌کنندگان برای مشارکت در پژوهش، احترام به اصل رازداری و اصل محرمانه بودن پاسخ‌های پرسشنامه‌ها در طول پژوهش رعایت شده است. در نهایت داده‌ها با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری در نرم‌افزار SPSS و AMOS نسخه ۲۴ تحلیل شدند.

ابزار سنجش

سیاهه شخصیت مرزی^۲ (BPI): این سیاهه توسط لیشرنرینگ^۳ در سال ۱۹۹۹ به منظور سنجش صفات شخصیت مرزی در نمونه‌های بالینی و غیر بالینی در ۵۱ گویه منتشر شد. این پرسشنامه دارای ۴ خرده مقیاس آشفتگی هویتی^۴، مکانیزم‌های دفاعی اولیه^۵، واقعیت آزمایی آسیب دیده^۶، و ترس از صمیمیت^۷ است. روش نمره‌گذاری به صورت (بله=۱) و (خیر=۰) است. حداقل نمره ۰ و حداکثر نمره ۵۱ است. کسب نمرات بالاتر نشان دهنده شدت علائم اختلال شخصیت مرزی است. در پژوهش اصلی روایی سازه به روش تحلیل عاملی تاییدی مورد بررسی قرار گرفت و بارهای عاملی ۵۱ گویه بالاتر از ۰/۶۰ گزارش شد. همچنین پایایی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ بین ۰/۶۸ تا ۰/۹۱ گزارش شد (لیشرنرینگ، ۱۹۹۹). در نسخه ایرانی روایی همگرا با مقیاس شخصیتی مرزی^۸ ۰/۷۰ گزارش شد و پایایی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ ۰/۸۵ به دست آمد (محمد زاده و رضایی، ۲۰۱۱). در پژوهش حاضر پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای آشفتگی هویتی، مکانیزم‌های دفاعی اولیه، واقعیت آزمایی آسیب دیده، ترس از صمیمیت، و نمره کل به ترتیب برابر با ۰/۷۶، ۰/۷۳، ۰/۷۱، ۰/۷۲ و ۰/۷۹ بدست آمد.

مقیاس تعارض زناشویی کانزاس^۹ (KMCS): مقیاس تعارض زناشویی کانزاس توسط اگمن^{۱۰} و همکاران در سال ۱۹۸۵ برای سنجش تعارض و ارتباطات زناشویی توسعه یافته است. این مقیاس در ۲۷ گویه تدوین شده است. روش نمره‌گذاری به صورت طیف لیکرت ۴ درجه‌ای از (هرگز=۱)، (به ندرت=۲)، (برخی اوقات=۳) و (تقریباً همیشه=۴) است. حداقل نمره ۲۷ و حداکثر نمره ۱۰۸ است. نمرات بالاتر نشانگر تعارض زناشویی پایین‌تر است. در نسخه اصلی برای بررسی روایی، از روایی صوری استفاده شد به طوریکه گویه‌های پرسشنامه به گونه‌ای طراحی شده‌اند که بتوانند تفاوت‌های میان زوج‌های آشفتنه و غیر آشفتنه را بر اساس نظریه گاتمن^{۱۱} تمیز دهند. همچنین ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۱ تا ۰/۹۵ برای مردان و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸ تا ۰/۹۵ برای زنان بدست آمد (اگمن و همکاران، ۱۹۸۵). در نسخه ایرانی روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی تک بعدی بودن مقیاس تعارض زناشویی کانزاس تایید شد و ۰/۹۲ واریانس را تبیین

1. Kline
2. Borderline Personality Inventory
3. Leichsenring
4. Identity Diffusion
5. Primitive Defence Mechanism
6. Poor Reality Testing
7. Fear of Closeness
8. Borderline Personality Scale
9. Kansas Marital Conflict Scale
10. Eggeman
11. Gottman

نمود، همچنین پایایی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ ۰/۹۸ به دست آمد (عرب علیدوستی و همکاران، ۱۳۹۴). در پژوهش حاضر پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برابر با ۰/۸۱ بدست آمد.

مقیاس حساسیت بین فردی^۱ (IPSM): این مقیاس توسط بویس و پارکر با ۳۶ گویه و ۵ خرده مقیاس در سال ۱۹۸۹ طراحی شده است. خرده مقیاس‌های این پرسشنامه عبارت از آگاهی بین فردی^۲، نیاز به تایید^۳، اضطراب جدایی^۴، کمرویی^۵ و عزت نفس شکننده^۶ است. روش نمره گذاری به صورت طیف لیکرت از (کاملاً موافقم=۴)، (تا حدودی موافقم=۳)، (تا حدودی مخالفم=۲) و (کاملاً مخالفم=۱) است. حداقل نمره ۳۶ و حداکثر نمره ۱۴۴ است. نمرات بالاتر نشان دهنده حساسیت بین فردی بیشتر است. در نسخه اصلی روایی همگرایی این پرسشنامه با قضاوت بالینی حساسیت بین فردی^۷ برابر ۰/۷۲ بدست آمد. همچنین پایایی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای زیر مقیاس‌های آگاهی بین فردی ۰/۷۶، نیاز به تایید ۰/۵۵، اضطراب جدایی ۰/۶۷، کمرویی ۰/۶۳ و عزت نفس شکننده ۰/۵۹ و کل مقیاس ۰/۸۶ بدست آمد (بویس و پارکر، ۱۹۸۹). در نسخه ایرانی روایی همگرا با مقیاس انعطاف پذیری شناختی^۸ برابر با ۰/۳۹- بدست آمد. همچنین پایایی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ ۰/۹۱ گزارش شد (سهرابی و همکاران، ۱۴۰۱). در پژوهش حاضر پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای آگاهی بین فردی، نیاز به تایید، اضطراب جدایی، کمرویی، عزت نفس شکننده و نمره کل برابر با ۰/۷۱، ۰/۷۷، ۰/۷۴، ۰/۷۵، ۰/۷۹ و ۰/۸۷ بدست آمد.

یافته ها

نتایج اطلاعات جمعیت شناختی نشان داد که میانگین و انحراف معیار سن شرکت کنندگان $33/52 \pm 6/557$ بود. میانگین و انحراف معیار مدت زمان ازدواج $5/15 \pm 2/603$ بود. ۳۵/۵ درصد شرکت کنندگان دارای مدرک تحصیلی دیپلم، ۹/۵ درصد فوق دیپلم، ۴۰ درصد کارشناسی و ۱۵ درصد کارشناسی ارشد بودند. همچنین تمامی شرکت کنندگان متأهل بودند. شاخص‌های توصیفی به همراه ضرایب همبستگی پیرسون جهت بررسی رابطه متغیرها در جدول ۱ ارائه شده است. نتایج بررسی آماره‌های کجی و کشیدگی نشان داد که همه در محدوده ۲- الی ۲- قرار دارند، در واقع با استناد به این آماره‌ها، داده‌های پژوهش دارای توزیع نرمال است (کلاین، ۲۰۲۳). همچنین نتایج، حاکی از همبستگی معنادار بین علائم شخصیت مرزی با تعارض زناشویی، و حساسیت بین فردی است ($P < 0/05$). به طوریکه بین مؤلفه‌های علائم شخصیت مرزی با حساسیت بین فردی همبستگی مثبت و معنادار مشاهده شد. همچنین بین مؤلفه‌های علائم شخصیت مرزی و حساسیت بین فردی با تعارض زناشویی همبستگی منفی و معنادار مشاهده شد. لازم به ذکر است در مقیاس تعارض زناشویی کانسزاس (۱۹۸۵) نمرات بالاتر تعارض زناشویی نشانگر تعارض زناشویی پایین تر است.

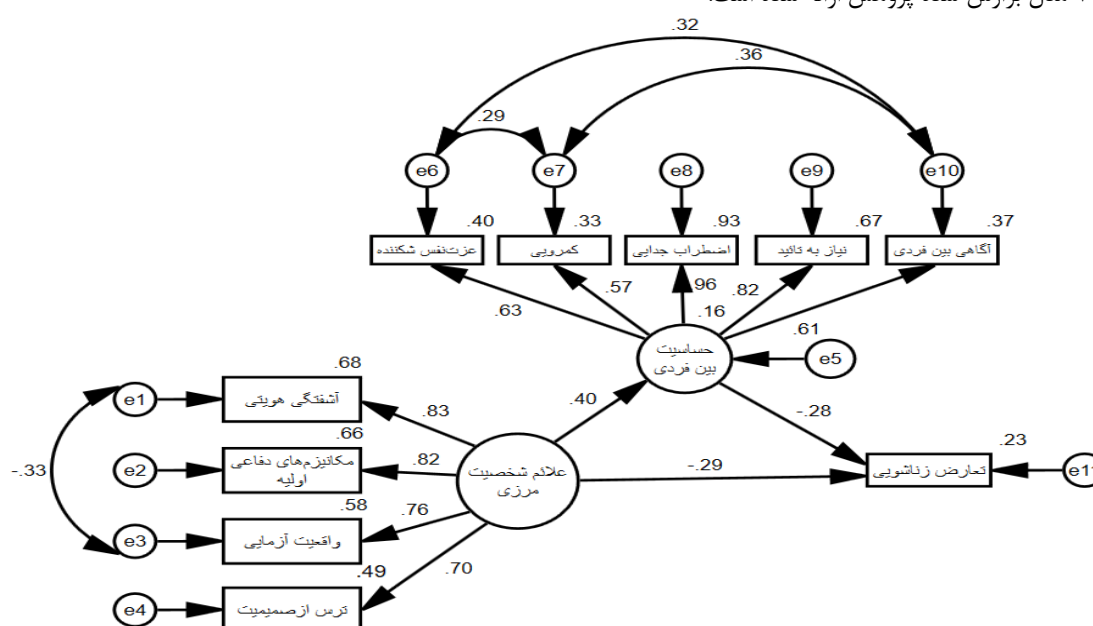
جدول ۱. نتایج شاخص‌های توصیفی و آزمون همبستگی پیرسون جهت بررسی رابطه متغیرها

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
										۱. آشنایی هویت
								۰/۶۹**	-	۲. مکانیزم‌های دفاعی اولیه
							۰/۶۱**	۰/۵۱**	-	۳. واقعیت آزمایی
						۰/۵۶**	۰/۵۵**	۰/۵۶**	-	۴. ترس از صمیمیت
					۰/۲۰**	۰/۱۸*	۰/۲۵**	۰/۲۶**	۰/۲۱**	۵. آگاهی بین فردی
				۰/۵۳**	۰/۱۹**	۰/۱۷*	۰/۲۴**	۰/۲۱**	۰/۲۱**	۶. نیاز به تایید
			۰/۷۹**	۰/۵۸**	۰/۲۵**	۰/۲۶**	۰/۳۳**	۰/۳۳**	۰/۳۳**	۷. اضطراب جدایی
		۰/۵۶**	۰/۴۵**	۰/۵۸**	۰/۱۷*	۰/۱۶*	۰/۱۶*	۰/۱۶*	۰/۱۶*	۸. کمرویی

1. Interpersonal Sensitivity Measure
2. Interpersonal awareness
3. Need for approval
4. Separation anxiety
5. Timidity
6. Fragile inner-self
7. Clinical judgement of interpersonal sensitivity
8. Cognitive Flexibility Inventory

۹. عزت نفس شکننده	۰/۴۲**	۰/۳۳**	۰/۳۷**	۰/۳۵**	۰/۵۸**	۰/۵۰**	۰/۶۰**	۰/۵۴**	-	-
۱۰. تعارض زناشویی	-۰/۲۹**	-۰/۳۵**	-۰/۳۱**	-۰/۳۶**	-۰/۲۲**	-۰/۳۲**	-۰/۳۸**	-۰/۱۴*	-۰/۳۶**	-
میانگین	۳/۷۳	۲/۸۴	۱/۷۵	۲/۸۸	۱۷/۶۴	۲۰/۰۲	۱۹/۹۷	۲۰/۷۱	۱۲/۰۷	۶۸/۱۶
انحراف معیار	۲/۴۸۱	۲/۰۴۲	۱/۳۶۹	۱/۷۱۰	۳/۷۵۳	۳/۸۳۳	۴/۲۳۵	۴/۰۸۸	۳/۳۵۷	۶/۳۰۷
کجی	۰/۳۴۵	۰/۳۴۱	۰/۴۲۷	۰/۴۱۸	۰/۱۰۵	۰/۰۱۳	۰/۰۵۶	۰/۰۱۳۶	۰/۰۶۲	۰/۰۹۱
کشیدگی	-۰/۸۵۳	-۰/۹۵۶	-۰/۶۳۲	-۰/۳۶۳	۰/۰۷۶	-۰/۸۰۷	-۰/۴۹۴	-۰/۴۵۳	-۰/۵۳۱	-۰/۵۰۰

علاوه بر این، مقدار خود همبستگی در باقی مانده‌ها^۱ با استفاده از آزمون دوربین واتسون^۲ (۱/۹۷۸) مطلوب گزارش شد؛ چرا که در دامنه ۱/۵۰ الی ۲/۵۰ قرار داشت. همچنین چندخطی (همخطی)^۳ بین متغیرهای پیش‌بین وجود نداشت و مقدار تلورانس بین ۰/۲۸ و ۰/۵۶ محاسبه شد. علاوه بر این شاخص تورم واریانس پایین‌تر از عدد ۱۰ بود که نشان دهنده حد قابل قبول شاخص تورم واریانس است. در شکل ۱ مدل برازش شده پژوهش ارائه شده است.

شکل ۱. نگاره مدل برازش شده پژوهش در حالت استاندارد

شکل ۱ نشان می‌دهد که الگوی معادلات ساختاری علائم شخصیت مرزی بر تعارض زناشویی زنان متأهل با میانجی‌گری حساسیت بین فردی در ۲۰۰ نمونه در مجموع ۲۳ درصد از واریانس تعارض زناشویی را در شرکت‌کنندگان پیش‌بینی کرد. در جدول ۲ ضرایب مسیر مستقیم و جدول ۳ ضرایب غیر مستقیم متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

جدول ۲. ضرایب مستقیم متغیرهای پژوهش

مسیر	ضرایب غیر استاندارد	ضرایب استاندارد	حد	حد بالا	مقدار t	P
علائم شخصیت مرزی ← تعارض زناشویی	-۱/۵۵۰	-۰/۲۹۳	-۰/۳۹۶	-۰/۱۷۶	-۳/۸۰۵	۰/۰۰۱
حساسیت بین فردی ← تعارض زناشویی	-۰/۸۴۳	-۰/۲۸۳	-۰/۳۸۵	-۰/۱۶۹	-۳/۷۲۶	۰/۰۰۱
علائم شخصیت مرزی ← حساسیت بین فردی	۰/۷۰۶	۰/۳۹۷	۰/۲۷۲	۰/۵۲۰	۴/۵۳۳	۰/۰۰۱

1. Autocorrelation in the residuals

2. Durbin Watson

3. Multicollinearity (Collinearity)

جدول ۲ ضرایب مسیر مستقیم متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد علائم شخصیت مرزی ($\beta = 0/293$) بر تعارض زناشویی اثر مستقیم منفی و معنادار دارد. حساسیت بین فردی ($\beta = 0/283$) بر تعارض زناشویی اثر مستقیم منفی و معنادار دارد. علائم شخصیت مرزی ($\beta = 0/397$) بر حساسیت بین فردی اثر مستقیم مثبت و معنادار دارد.

جدول ۳. نتایج آزمون بوت استرپ جهت بررسی نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه علائم شخصیت مرزی با تعارض زناشویی

مسیر	ضریب غیر استاندارد	ضریب استاندارد	حد پایین	حد بالا	P
علائم شخصیت مرزی $\rightarrow$ حساسیت بین فردی $\rightarrow$ تعارض زناشویی	-0/595	-0/112	-0/176	-0/064	0/001

نتایج بدست آمده از روش بوت استرپ در جدول ۳ نشان داد حساسیت بین فردی ($\beta = 0/112$) در رابطه علائم شخصیت مرزی و تعارض زناشویی نقش میانجی دارد. در جدول ۴ نتایج شاخص‌های برازش اصلاح شده الگوی ساختاری نشان داده شده است.

جدول ۴. شاخص‌های برازش اصلاح شده الگوی ساختاری

شاخص	CMIN	df	χ^2/df	TLI	NFI	IFI	CFI	GFI	AGFI	RMSEA
مدل پژوهش	54/48	29	1/87	0/95	0/94	0/97	0/97	0/95	0/90	0/06
معیار تصمیم	$P > 0/05$	-	< 3	$> 0/90$	$> 0/90$	$> 0/90$	$> 0/90$	$> 0/90$	$> 0/90$	$< 0/08$

جدول ۴ نشان می‌دهد شاخص χ^2/df کوچک‌تر از ۳ نشان دهنده برازش مطلوب مدل است. همچنین مقادیر بالاتر از 0/90 در شاخص‌های TLI, NFI, IFI, CFI, GFI و AGFI حاکی از برازش مطلوب مدل است که در پژوهش حاضر تمامی شاخص‌ها بالاتر از 0/90 بدست آمد. علاوه بر این در شاخص RMSEA نیز مقدار 0/06 بدست آمد که نشان دهنده برازش مطلوب مدل است. در مجموع نتایج نشان می‌دهد شاخص‌های برازندگی حاصل از مدل معادلات ساختاری از برازش مطلوب برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه علائم شخصیت مرزی با تعارض زناشویی در زنان متأهل انجام شد. یافته اول نشان داد علائم شخصیت مرزی اثر مستقیم بر تعارض زناشویی در زنان متأهل دارد. این یافته با پژوهش‌های کرومر و همکاران (۲۰۲۳) و اسیسکوا و همکاران (۲۰۲۳) از نظر ارتباط بین علائم شخصیت مرزی با تعارضات زناشویی به طور ضمنی همخوان است. در تبیین یافته به دست آمده می‌توان اظهار داشت که افراد دارای علائم شخصیت مرزی به واسطه مجموعه‌ای از ویژگی‌های متمایز مانند ناپایداری هیجانی، تکانشگری، ترس از طرد شدن، و الگوهای متناقض در روابط بین فردی، به ویژه در بستر روابط صمیمی مانند ازدواج، واکنش‌های هیجانی شدید، تکانشی، و اغلب غیرقابل پیش‌بینی نشان دهند (مکنا-دی‌بیر و همکاران، ۲۰۲۳). این واکنش‌ها که ریشه در دشواری تنظیم هیجانات و ناپایداری در خودانگاره فرد دارند، می‌تواند به سوء تفاهم‌ها و تعارضات مکرر بین زوجین منجر شود؛ زیرا فرد ممکن است نشانه‌های خنثی یا حتی مثبت در رفتار شریک عاطفی را به صورت تهدیدآمیز یا طردکننده تفسیر کند (رازوالیوا و پولسکایا، ۲۰۲۳). چنین برداشت‌هایی، زمینه‌ساز تعارض‌های زناشویی می‌شود چرا که این الگوهای ناسازگار، اعتماد متقابل و ثبات عاطفی را در رابطه تضعیف می‌کند. افزون بر این، حساسیت افراطی این افراد به طرد شدن در کنار دشواری در مدیریت و تعدیل هیجانات، آن‌ها را در مستعد رفتارهای تکانشی می‌کند (سیتز و همکاران، ۲۰۲۱؛ ریشتر و همکاران، ۲۰۲۴). این رفتارها نه تنها به عنوان پاسخی به تنش عمل می‌کنند، بلکه خود به عاملی مستقل برای تشدید تعارضات تبدیل می‌شوند و چرخه‌ای معیوب از تعارض زناشویی را پدید می‌آورند.

یافته دوم نشان داد حساسیت بین فردی بر تعارض زناشویی در زنان متأهل اثر مستقیم دارد. این یافته پژوهش با نتایج مطالعات سپماز (۲۰۲۳) و ریشتر و همکاران (۲۰۲۴) از نظر ارتباط حساسیت بین فردی و تعارضات زناشویی به طور ضمنی همخوان است. در تبیین این یافته می‌توان چنین استدلال کرد که حساسیت بین فردی به عنوان یک ویژگی شخصیتی، بیانگر تمایل به تفسیر بیش از حد منفی از نیت و رفتارهای دیگران، احساس آسیب‌پذیری مفرط در تعاملات اجتماعی و واکنش‌های هیجانی شدید نسبت به بازخوردهای

محیطی است (میان و همکاران، ۲۰۲۵). این ویژگی، به‌ویژه در روابط زناشویی، می‌تواند زمینه‌ساز سوءبرداشتهای مکرر و تعارضات مداوم باشد. افراد دارای حساسیت بین فردی بالا، معمولاً رفتارها و اعمال شریک عاطفی خود را تحریف شده و منفی ادراک می‌کنند؛ به‌گونه‌ای که حتی در موقعیت‌های روزمره و عادی نیز ممکن است احساس طردشدگی، انتقاد یا بی‌توجهی را تجربه کنند. این پردازش شناختی سوگیرانه باعث می‌شود که فرد به‌طور مداوم در یک چرخه معیوب ادراک تهدید، برانگیختگی هیجانی و واکنش دفاعی قرار گیرد (مکننا-دی‌بیر و همکاران، ۲۰۲۳؛ فرجی، ۲۰۲۴). بنابراین، می‌توان گفت که حساسیت بین فردی به‌واسطه‌ی تأثیر بر نحوه ادراک، تفسیر و واکنش به رفتارهای شریک عاطفی، نقشی تعیین‌کننده در تعارضات زناشویی دارد.

یافته سوم نشان داد علائم شخصیت مرزی بر حساسیت بین فردی در زنان متأهل اثر مستقیم دارد. این یافته پژوهش با نتایج مطالعات گالوز-مرلین و همکاران (۲۰۲۴)، سیتز و همکاران (۲۰۲۱) و بارنبی و همکاران (۲۰۲۵) از نظر ارتباط علائم شخصیت مرزی با حساسیت بین فردی به‌طور ضمنی همخوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت در افراد با علائم شخصیت مرزی، ویژگی حساسیت بین فردی به‌طور خاص برجسته است، زیرا علائم اصلی شخصیت مرزی، مانند ناپایداری عاطفی، ترس از طرد شدن و الگوهای ناپایدار در روابط، مستقیماً با نحوه پردازش و پاسخ به محرک‌های بین فردی مرتبط هستند (صلواتی و سلبی، ۲۰۲۴). ناپایداری عاطفی باعث می‌شود که این افراد تغییرات کوچک در رفتار یا گفتار دیگران را به‌عنوان نشانه‌هایی از طرد شدن یا انتقاد تفسیر کنند که این امر حساسیت آن‌ها را نسبت به تعاملات اجتماعی تشدید می‌کند (گالوز-مرلین، ۲۰۲۴). علاوه بر این، ترس عمیق از طرد شدن و نیاز شدید به تأیید از سوی دیگران، افراد دارای شخصیت مرزی را به شدت نسبت به محرک‌های کلامی و غیر کلامی در محیط اطرافشان هوشیار می‌کند (فرجی، ۲۰۲۴). این هوشیاری بیش از حد موجب آن می‌شود که نشانه‌های تعاملات اجتماعی را به اشتباه تفسیر می‌کنند. در نتیجه، علائم شخصیت مرزی با تقویت آگاهی افراطی نسبت به نشانه‌های بین فردی و ترکیب آن با دشواری در تنظیم هیجانات به افزایش حساسیت بین فردی منجر می‌شود.

یافته نهایی نشان داد حساسیت بین فردی در رابطه بین علائم شخصیت مرزی و تعارض زناشویی نقش میانجی ایفا می‌کند؛ در واقع علائم شخصیت مرزی به واسطه حساسیت بین فردی می‌تواند موجب تعارض زناشویی در زنان گردد؛ این یافته با پژوهش‌های کرومر و همکاران (۲۰۲۳)، بارنبی و همکاران (۲۰۲۵)، اسیسکوا و همکاران (۲۰۲۳)، سمپاز و همکاران (۲۰۲۱)، و ریشتر و همکاران (۲۰۲۴) از نظر ارتباط بین علائم شخصیت مرزی، حساسیت بین فردی، و تعارض زناشویی به‌طور ضمنی همخوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت علائم شخصیت مرزی می‌تواند به‌عنوان یک عامل پیش‌بین، زمینه‌ساز بروز تعارضات در روابط زناشویی شود؛ زیرا این ویژگی‌ها فرد را در برابر سوءتفاهم‌ها، واکنش‌های هیجانی شدید، یا برداشتهای منفی از شریک عاطفی آسیب‌پذیر می‌کند (اسیسکوا و همکاران، ۲۰۲۳؛ کرومر و همکاران، ۲۰۲۳). مطابق با ادبیات پژوهشی افراد با علائم شخصیت مرزی از نظر بین فردی بیش از حد حساس هستند، اغلب نشانه‌های اجتماعی را به اشتباه تفسیر می‌کنند، دیدگاه‌های افراطی نسبت به دیگران دارند و اعمال و حتی حالات چهره دیگران را به شکلی منفی تعبیر می‌کنند (گالوز-مرلین، ۲۰۲۴). در واقع حساسیت بین فردی می‌تواند باعث شود که فرد با علائم شخصیت مرزی بیش‌ازحد به جزئیات رفتار شریک عاطفی توجه کند و آن‌ها را به‌صورت تهدیدآمیز یا انتقادی تفسیر نماید (دی‌بارتولومئو و همکاران، ۲۰۲۴؛ ایولر و همکاران، ۲۰۲۱). این حساسیت بیش‌ازحد، واکنش‌های عاطفی منفی فرد را تقویت کرده و احتمال بروز تعارض را در رابطه زناشویی افزایش می‌دهد. به عبارت دیگر علائم شخصیت مرزی به‌تنهایی پتانسیل ایجاد تنش و تعارض در روابط زناشویی را دارند، اما حساسیت بین فردی این رابطه را تقویت می‌کند. بنابراین این ادراک‌های تحریف‌شده یا اغراق‌آمیز، واکنش‌های هیجانی شدیدی مانند خشم، اضطراب، یا رفتارهای جبرانی را برمی‌انگیزند که به‌نوبه خود، سطح تعارض زناشویی را تشدید می‌کند (گالوز-مرلین، ۲۰۲۴؛ کرومر و همکاران، ۲۰۲۳).

در مجموع نتایج نشان داد علائم شخصیت مرزی تأثیر قابل توجهی بر پیش‌بینی تعارض زناشویی دارد و حساسیت بین فردی در این رابطه نقش میانجی ایفا می‌کند. نتایج این پژوهش می‌تواند به درک بهتر سازوکار و ارتباط میان علائم شخصیت مرزی، حساسیت بین فردی و تعارض زناشویی بیافزاید. همچنین نتایج این پژوهش می‌تواند در طراحی مداخلات روان‌شناختی برای بهبود کیفیت روابط زناشویی و پیشگیری از تشدید مشکلات روانی مفید باشد. علاوه بر این، توجه به حساسیت بین فردی می‌تواند به ایجاد راهبردهای درمانی مؤثرتر در افراد با علائم شخصیت مرزی در کاهش تعارضات زناشویی کمک کند. برخی از محدودیت‌های مطالعه حاضر تعمیم‌پذیری نتایج را با محدودیت مواجه می‌کند، از جمله این موارد می‌توان به نمونه گیری غیرتصادفی، استفاده از ابزار خودگزارشی، حجم نمونه پایین، محدود بودن شرکت‌کنندگان به زنان متأهل در شهر رشت، و در نظر نگرفتن تأثیرات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی اشاره کرد. پیشنهاد می‌شود

که پژوهش‌های آتی با کنترل برخی از متغیرهای تاثیرگذار فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بر افراد متأهل و به شیوه نمونه‌گیری تصادفی با حجم نمونه بیشتر انجام شوند.

منابع

- تاجیک، ف. و بشرپور، س. (۱۴۰۳). مدل ساختاری خود-خاموشی در زنان بر اساس پریشانی روان‌شناختی و تعارض زناشویی با نقش واسطه‌ای دشواری در تنظیم هیجان. *رویش روان‌شناسی*، ۱۱ (۱)، ۴۱-۵۰. <http://frooyesh.ir/article-1-5497-fa.html>
- خسروی، ر. و سپاه منصور، م. (۱۴۰۳). مقایسه صفات شخصیت مرزی، بخشودگی بین فردی و سبک‌های شنیداری در زنان متقاضی و غیرمتقاضی طلاق. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۳ (۱۳۷)، ۱۱۸۷-۱۲۰۴. <https://psychologicalscience.ir/article-1-2268-fa.html>
- سهرابی، ز.، طاهری تفتی، س. و شهدی، م. (۱۴۰۱). پیش بینی حساسیت بین فردی بر اساس باورپذیری افکار و احساسات اضطرابی: نقش واسطه‌ای انعطاف پذیری شناختی. *رویش روان‌شناسی*، ۱۱ (۱)، ۱۷۳-۱۸۴. <http://frooyesh.ir/article-1-3809-fa.html>
- عرب علیدوستی، ع.، نخعی، ن. و خانجانی، ن. (۱۳۹۴). پايیای و روایی پرسشنامه‌های رضایت زناشویی کانزاس و اینریچ کوتاه شده به زبان فارسی. *مجله بهداشت و توسعه*، ۴ (۲)، ۱۵۸-۱۶۷. https://jhad.kmu.ac.ir/article_91375.html
- Barnby, J. M., Nguyen, J., Griem, J., Wloszek, M., Burgess, H., Richards, L., ... & Mood Disorders Consortium. (2025). Self-other generalisation shapes social interaction and is disrupted in borderline personality disorder. *eLife*, 14.RP104008. <https://doi.org/10.7554/eLife.104008.1>
- Boyce, P., & Parker, G. (1989). Development of a scale to measure interpersonal sensitivity. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 23(3), 341-351. <https://doi.org/10.3109/00048678909068294>
- Cavicchioli, M., & Maffei, C. (2020). Rejection sensitivity in borderline personality disorder and the cognitive-affective personality system: A meta-analytic review. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 11(1), 1-12. <https://psycnet.apa.org/buy/2019-51300-001>
- D'Aurizio, G., Di Stefano, R., Socci, V., Rossi, A., Barlattani, T., Pacitti, F., & Rossi, R. (2023). The role of emotional instability in borderline personality disorder: a systematic review. *Annals of general psychiatry*, 22(1), 1-8. <https://doi.org/10.1186/s12991-023-00439-0>
- Di Bartolomeo, A. A., Siegel, A., Fulham, L., & Fitzpatrick, S. (2024). Borderline personality disorder and social connectedness: A systematic review. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*. 15(4), 213-225. <https://doi.org/10.1037/per0000665>
- Eggeman, K., Moxley, V., & Schumm, W. R. (1985). Assessing spouses' perceptions of Gottman's temporal form in marital conflict. *Psychological Reports*, 57(1), 171-181. <https://doi.org/10.2466/pr0.1985.57.1.171>
- Euler, S., Nolte, T., Constantinou, M., Griem, J., Montague, P. R., Fonagy, P., & Personality and Mood Disorders Research Network (2021). Interpersonal Problems in Borderline Personality Disorder: Associations With Mentalizing, Emotion Regulation, and Impulsiveness. *Journal of personality disorders*, 35(2), 177-193. <https://doi.org/10.1521/pedi.2019.33.427>
- Faraji, H. (2024). Investigation of the relationship between borderline personality organization and perceived abuse experiences in romantic relationships: moderating role of rejection sensitivity. *Journal of Health Sciences and Medicine*, 7(3), 259-263. <https://doi.org/10.32322/jhsm.1452696>
- Galvez-Merlin, A., López-Villatoro, J. M., de la Higuera-González, P., de la Torre-Luque, A., McDowell, K., Díaz-Marsá, M., & Carrasco, J. L. (2024). Decreased oxytocin levels related to social cognition impairment in borderline personality disorder. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 149(6), 458-466. <https://doi.org/10.1111/acps.13679>
- Girma Shifaw, Z. (2024). Marital communication as moderators of the relationship between marital conflict resolution and marital satisfaction. *The American Journal of Family Therapy*, 52(3), 249-260. <https://doi.org/10.1080/01926187.2022.2089404>
- Herlambang, R. S. (2024). The Influential Factors of Marital Endurance: A Systematic Literature Review. *Asian Journal of Healthy and Science*, 3(6), 120-128. <https://doi.org/10.58631/ajhs.v3i6.106>
- Kahraman, S., & Aktan, E. A. (2024). The Relationship Between Object Relations and Relationship Satisfaction, Marital Adjustment, and Sexual Satisfaction: The Mediating Role of Narcissistic and Borderline Personality Traits. *OPUS Journal of Society Research*, 21(3), 189-203. <https://doi.org/10.26466/opusjsr.1472521>
- Kline, R. B. (2023). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications. <https://www.guilford.com/books/Principles-and-Practice-of-Structural-Equation-Modeling/Rex-Kline/9781462551910>
- Kroener, J., Schaitz, C., Karabatsiakos, A., Maier, A., Connemann, B., Schmied, E., & Sosic-Vasic, Z. (2023). Relationship dysfunction in couples when one partner is diagnosed with borderline personality disorder: findings from a pilot study. *Behavioral Sciences*, 13(3), 1-18. <https://doi.org/10.3390/bs13030253>
- Lauzon, C., Di Bartolomeo, A. A., Varma, S., Boritz, T., Liebman, R., Monson, C., & Fitzpatrick, S. (2025). Communication Between Individuals With Borderline Personality Disorder and Their Partners. *Personality and Mental Health*, 19(1), e70013. <https://doi.org/10.1002/pmh.70013>

- Leichsenring, F. (1999). Development and first results of the Borderline Personality Inventory: A self-report instrument for assessing borderline personality organization. *Journal of personality assessment*, 73(1), 45-63. <https://doi.org/10.1207/S15327752JPA730104>
- Mahoney, A., Pargament, K. I., & DeMaris, A. (2021). Spiritual intimacy, spiritual one-upmanship, and marital conflict across the transition to parenthood. *Journal of Family Psychology*, 35(4), 552-558. <https://doi.org/10.1037/fam0000795>
- Metcalf, L. (2023). *Marriage and family therapy: A practice-oriented approach*. Springer Publishing Company. <http://dx.doi.org/10.1891/9780826145383>
- Miao, J., Wu, Y., Yuan, J., Wang, X., Shi, X., Zhao, J., & Zang, S. (2025). Network analysis of interpersonal sensitivity and self-efficacy in nursing students. *BMC nursing*, 24(1), 1-10. <https://doi.org/10.1186/s12912-025-02725-6>
- Mohammadzadeh, A. & Rezaei, A. (2011). Validation of the borderline personality inventory in Iran. *International Journal of Behavioral Sciences*, 5(3), 269-277. https://www.behavsci.ir/article_67743.html
- Mokoena-de Beer, A. G. (2023). The role of poor interpersonal relationships among couples living with borderline personality disorder. *Gender and Behaviour*, 21(1), 20904-20915. https://hdl.handle.net/10520/ejc-genbeh_v21_n1_a5
- Moltu, C., Kverme, B., Veseth, M., & Natvik, E. (2023). How people diagnosed with borderline personality disorder experience relationships to oneself and to others. A qualitative in-depth study. *International journal of qualitative studies on health and well-being*, 18(1), 2152220. <https://doi.org/10.1080/17482631.2022.2152220>
- Ociskova, M., Prasko, J., Hodny, F., Holubova, M., Vanek, J., Minarikova, K., ... & Kantor, K. (2023). Black & white relations: Intimate relationships of patients with borderline personality disorder. *Neuroendocrinology Letters*, 44(5), 321-331. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37524321/>
- Pincus, L. (2023). *Marriage: Studies in emotional conflict and growth*. Taylor & Francis. <https://doi.org/10.4324/9781003395355>
- Razvaliaeva, A. Y., & Polskaya, N. A. (2023). The relationship between interpersonal sensitivity and emotion regulation in youths. *European Journal of Psychology Open*, 82(4), 171-179. <https://doi.org/10.1024/2673-8627/a000051>
- Richter, M., Kouri, G., Meuwly, N., & Schoebi, D. (2024). Rejection in romantic relationships: Does rejection sensitivity modulate emotional responses to perceptions of negative interactions?. *BMC psychology*, 12(1), 1-13. <https://doi.org/10.1186/s40359-024-01864-w>
- Salavati, M., & Selby, E. A. (2024). *Theories of borderline personality disorder: Concepts and empirical base*. Springer Nature Switzerland. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-75503-3>
- Sapmaz, F. (2023). Predictors of subjective well-being: interpersonal sensitivity, close relationship experiences and academic self-concept. *The Universal Academic Research Journal*, 5(4), 390-405. <https://doi.org/10.55236/tuara.1355458>
- Seitz, K. I., Leitenstorfer, J., Krauch, M., Hillmann, K., Boll, S., Ueltzhoeffer, K., & Bertsch, K. (2021). An eye-tracking study of interpersonal threat sensitivity and adverse childhood experiences in borderline personality disorder. *Borderline personality disorder and emotion dysregulation*, 8 (2), 1-12. <https://doi.org/10.1186/s40479-020-00141-7>
- Stulcbauer, L. B., Chen, W., Gross, J. J., Krueger, R. F., & Preece, D. A. (2024). Mapping Emotion Regulation Patterns Within the Alternative Model of Personality Disorders Personality Traits. *Journal of Personality Disorders*, 38(4), 311-329. <https://doi.org/10.1521/pedi.2024.38.4.311>
- Tedesco, V., Day, N. J. S., Lucas, S., & Grenyer, B. F. (2024). Diagnosing borderline personality disorder: Reports and recommendations from people with lived experience. *Personality and mental health*, 18(2), 107-121. <https://doi.org/10.1002/pmh.1599>
- Yucel, D., & Latshaw, B. A. (2023). Mental health across the life course for men and women in married, cohabiting, and living apart together relationships. *Journal of Family Issues*, 44(8), 2025-2053. <https://doi.org/10.1177/0192513X211068038>